

TOKE is een verkleinvorm van TO, verkorting van ANTONIA

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Vrouwelijke vorm van Antonius. Deze naam gaat terug op een oud Romeins adellijk geslacht: de 'Antonii' (vgl. keizer Marcus Antonius). De betekenis van deze naam is onzeker. Volgens sommigen hangt hij samen met het Griekse woord 'anthos' = 'bloem'; maar dan is het onduidelijk waarom reeds in het Latijns der Romeinen de 'h' achter de 't' zou zijn weggefallen. Anderen menen dat 'Antonius' oorspronkelijk 'hoofdman' betekende...?

*

Heiligen

Antonia van Lyon, Frankrijk; martelares met 48 anderen; † **177**; **feest 2 juni**. Zij behoorde tot de martelaren te Lyon over wie een beroemde brief bewaard is gebleven. Deze werd na de vervolgingen ten tijde van Marcus Aurelius door de christengemeente van Lugdunum (Lyon) en Vienne geschreven aan de gemeentes van Klein-Azië. Er wordt nauwkeurig en ontroerend verslag gedaan van de processen en verhoren die tenslotte tot de marteldood leidden van een flinke groep christenen. (Deze brief bleef bewaard, omdat Eusebius van Cesarea haar opnam in zijn kerkgeschiedenis Boek V, hoofdstuk 1-3. Met name Vettius, Sanctus, Maturus, Attalus, Blandina, Fotinus en Alexander treden op de voorgrond.) Daarnaast bestaat er een catalogoog, waarin allen staan opgetekend al naar gelang de marteldood die zij ondergingen:

1: die onthoofd werden;

2: die voor de wilde dieren werden geworpen;

3: die in de gevangenis omkwamen;

4: die nog leefden op het moment dat de brief werd geschreven.

Uit die opsomming kunnen we afleiden dat Antonia in de gevangenis omkwam.

*

Antonia van Cirtha, bij Constantine in Numidië, Noord-Afrika; martelares met **Secundinus, Agapius, Aemilianus, Tertulla** en nog een aantal anderen; † **259**; **feest 29 april & 6 mei**.

Ze zouden afkomstig zijn geweest uit Spanje en van daaruit verbannen zijn naar Afrika. Volgens de overlevering waren Agapius en Secundinus bisschop of priester. Er is een relaas dat vertelt hoe **Marianus**, een lector, in gezelschap van een diaken, **Jacobus**, met een opdracht op reis was. Zij kwamen door de stad Maguas juist op het moment dat daar een hevige christenvervolgung aan de gang was. Grote groepen christenen werden gevankelijk naar Cirta gevoerd. De twee reizigers bleven erbij om de slachtoffers moed in te spreken. Tenslotte werden ook zij gegrepen. Later vonden zij de marteldood in het concentratiekamp van Lambessa, waar elke dag honderden slachtoffers vielen en er telkens weer evenzovelen werden aangevoerd. Onder hen bevonden zich ook Antonia en Tertulla, die zich als maagd aan God hadden toegewijd; tussen de andere, naamloze, slachtoffers bevond zich nog een moeder met haar tweeling. Aemilianus was een 50-jarige soldaat.

*

Antonia van Nicomedië, Bithynië, Klein-Azië; martelares; † **3e eeuw**; **feest 4 mei**.

Ten tijde van de christenvervolgingen onder keizer Diocletianus (keizer: 284-305) werd zij omwille van Christus gearresteerd en drie dagen achtereenvolgens aan haar armen opgehangen. Daarna werd ze voor twee jaar in de gevangenis opgesloten en uiteindelijk op last van stadhouder Priscillianus verbrand.

*

Antonia van Florence ofm.ter, Aquila, Italië; abdis; † **1472**; **feest 29 februari**.

Zij werd in 1401 geboren in de Italiaanse stad Florence. Op zeer jonge leeftijd werd ze al weduwe en sloot zich aan bij de tertiariessen van St-Franciscus.

Tertiariessen onderhouden de kloosterregel zonder deel uit te maken van een kloostergemeenschap. Soms sluiten ze zich aaneen tot een apart wonende groep gelijkgezinden, soms ook leiden ze hun God gewijd leven gewoon thuis. Antonia sloot zich aan bij een vrouwengemeenschap in de stad Foligno; daar werd zij tot overste benoemd. In 1433 werd zij overgeplaatst naar Aquila, niet ver van Venetië om er de leiding van de vrouwengemeenschap op zich te nemen. Dertien jaar lang oefende zij deze functie uit. Maar tenslotte begon zij toch te verlangen naar een meer strenge levenswijze in dienst van de Heer. Zij trad in bij de clarissen van klooster Corpus Christi in Aquila, en werd prompt na enige tijd tot abdis benoemd. Getroffen door een ongeneeslijke ziekte, moest ze verschrikkelijke pijnen doorstaan. Ze ondervond daarbij grote steun van haar geestelijk leidsman, de heilige Johannes van Capistrano († 1456; feest 23 oktober). Ze stierf op 29 februari 1472.

In 1847, een jaar na zijn pauskeuze, verklaarde Pius IX haar zalig.